

zeumi szakemberek – régész, művészettörténész, muzeológus, iparművész – készítet-
ték elő, majd lelkes és rutinos gyakorló tanárokkal közösen valósították meg az előzőleg
számos vitában végső formájára csiszolódott programot. Szakember és pedagógus sok-
oldalú szakértésének köszönhetően szinte teljesen elmaradnak a vetélkedőkben sajnálatos
gyakorisággal előforduló tévedések, pontatlanságok, csupán a nyomda ördöge mutatja meg
magát egyszer-kétszer. Másfelől azonban – úgy hiszem – a múzeumi munkatársak is okul-
hatnak abból, miként lehet az elvontabb ismereteket közérthetővé tenni a kiállítási látogatók
számára.

A történelmi játszótábor helyszíneiben is változatos. Képzletben és gyakorlatban, re-
konstruált szituációk (például gladiátorküzdelem, országgyűlés) teremtésére éppúgy sor
került, mint valódi barangolásokra. Nagy előny, hogy a tábor kísérletet tesz a történelmi
élmények múzeumi látogatásokkal való elmélyítésére is. És itt kapcsolódik be a TKM-
Egyesület nevében is megmutatkozó célja és hagyománya: kirándulások, túrák és séták
során megismerkedni hazánk nevezetességeivel, természeti kincseivel és múltjával.
Végső soron pedig a táborok is ezt a célt szolgálják: megeleveníteni adott korszak tör-
ténelmét, szokásvilágát, hangulatát.

A könyvben a szellemi vetélkedés egyes módozatai kimondottan olvasmányosak, szó-
rakoztatóak; az ember kedvet kap, hogy kipróbálja őket. S hogy a táborok hangulata mind
teljesebb mértékben felidéződjék, a kötetben leírtakat az egyes táborokat és program-
fajtaikat jelző piktogrammok mellett fekete-fehér fotók is kísérik. Valóban: a dokumentáció
így lesz maradéktalanul teljes.

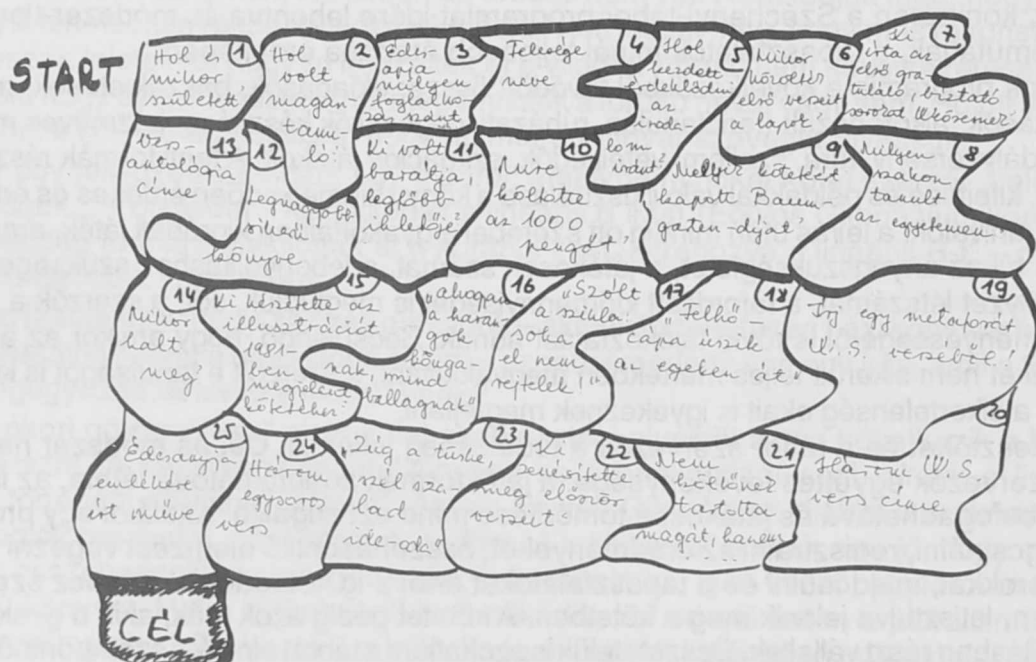
A szervezők mintaértékű, követendő példát állítottak mind a múzeumi szakemberek,
mind a pedagógusok elé. Értékeink játékos megismertetése gyerek és felnőtt által egya-
ránt kedvelt, népszerű. Vetélkedők, játszóházak, táborok „lejátszott” forgatókönyveit ne
sajnáljuk tehát közrebocsátani! S tegyük ezt akkor is jó szívvvel, ha kidolgozottságában,
mindentre kiterjedő tanácsaival nem üti meg az általam ismételtlen figyelembe ajánlott
munka *símvonalát*.

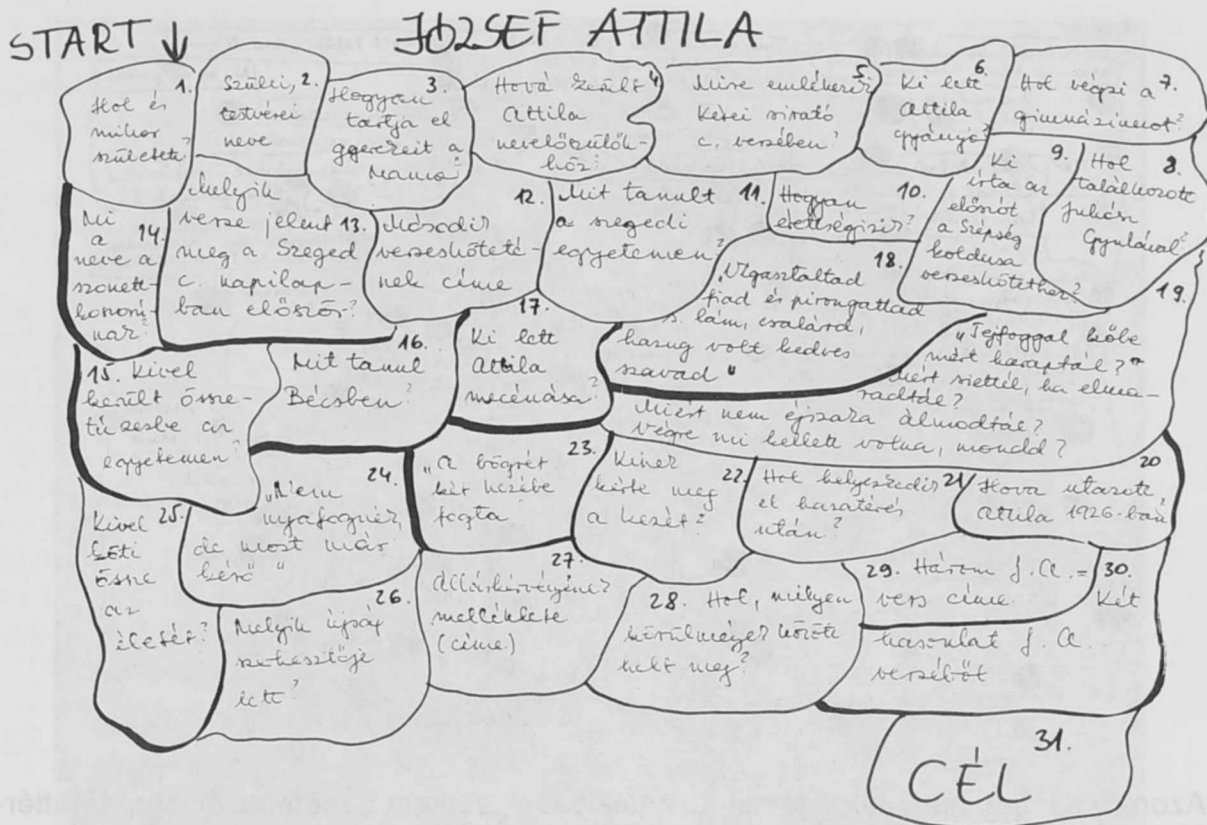
SZOLECZKY EMESE

Irodalmi társasjáték

Léteznek üzletben vásárolható szellemi társasjátékok, ám nem köthetők egy-egy tan-
anyaghoz. Ezek az általános műveltség megszerzésére, az ismeretek bővítésére töre-

WEDRES SÁNDOR

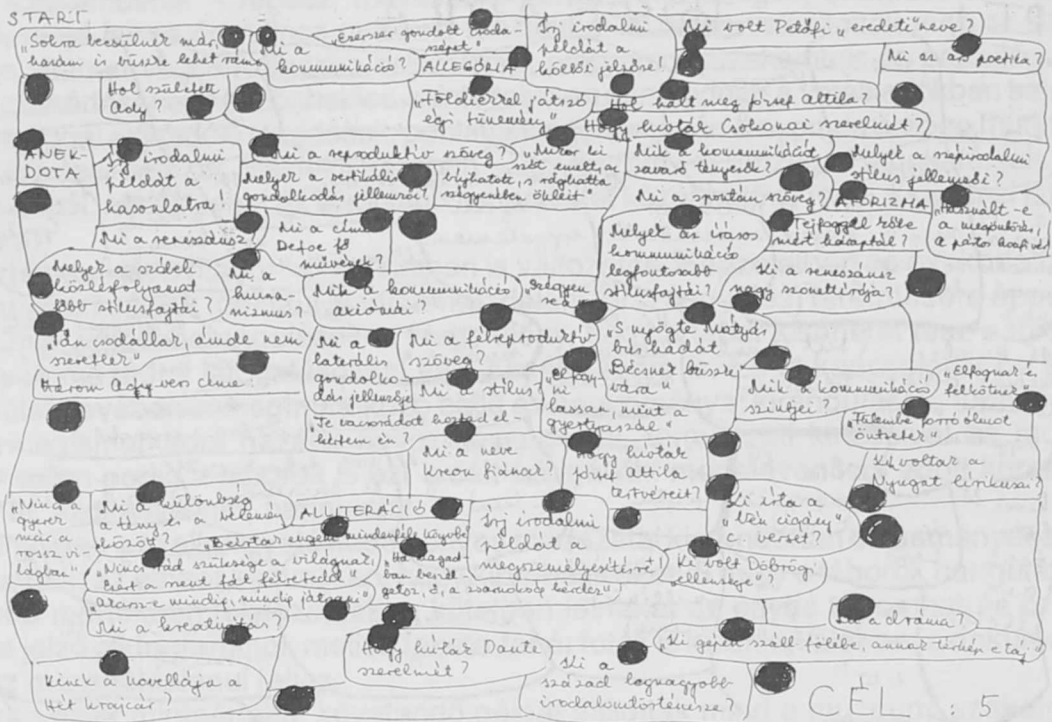

kednek, és ez önmagában vége nagyon hasznos dolog. A jelenlegi gazdasági helyzetben azonban igen kevés család engedheti meg magának az ilyenfajta játékok beszerzését. Viszonylag egyszerűen, olcsón, házilag elkészíthető egy-egy anyagrész társasjátékká való átstrukturálása. Természetesen nem mindig és nem minden témánál, tantárgynál alkalmazza az ember, sőt ügyelni kell arra, nehogy unalmassá váljék. Hiszen bármilyen

érdekes, motiváló egy-egy módszer, gyakori alkalmazásánál ellenkező hatást érhetünk el. Ez tehát csupán arra jó, hogy felfrissítse, felélénkítse a gyerekek tanulási kedvét, érdekesebbé, változatosabbá tegyük a tanórát. Voltaképpen egyfajta tanulási technika a sok közül, egy ötlet a megvalósítható halmazból.

Azonkívül tehát, hogy felcsigázza az érdeklődést, serkent a memorizálásra, a háttér-tudásra, s a tanuló eközben nem fárad el, egészséges versenyszellemet igényel, azon kívül még alkotásra nevel.

Az irodalomtanításban a téma lezárásánál, összefoglalásnál próbáltam ki először. Hatékonyságát illetően, a tudás ellenőrzésére éppúgy szolgál, mint egy tudáspróba teszt. Legfőbb értéke azonban, hogy szívesen csinálják, élvezettel foglalkoznak a tananyaggal, felismerik azonnal saját tudásbeli hiányosságukat. Nem helyettesíti a szóbeli szövegalkotást, nem pótolja az egyéni összefüggő beszámolót.

A játék kérdésekből áll, az adott költő vagy író legfontosabb életrajzi adatain túl versek, idézetek felismerése a cél. A szerencsének is (mint minden játéknál!) nagy szerepe van, hiszen ha előzőleg valamelyik játékos már válaszolt az illető kérdésre, csupán ismételni kell. Ezen kívül úgynevezett szünetlépések is vannak, pihenők, amelyen később változtatni lehet „lépj vissza”, „ugrás előre” stb. formájában.

Lehet csoportban, lehet egyénileg játszani. Cél, hogy azok is megtanulják az adott tananyagot, akik tanulási nehézségekkel küzdenek, figyelemkoncentrációjuk csekély mértékű. A jó képességű, alkotókedvű diákok maguk is azonnal kedvet éreznek különféle játékok gyártására.

Bármelyik tantárgyból könnyen elkészíthető, nem anyagigényes, mindössze papír, filctoll kell hozzá. Nagyon fontos, hogy esztétikailag is megfelelő legyen. Érdekes volt például megfigyelni, hogy az ugyanazokat a kérdéseket tartalmazó játékok közül a színe-sebbit, rajzosabbat választották a gyerekek.

Minden évfolyamban alkalmazható, változatosabbá teszi az oktatást, nevelő hatása sem jelentéktelen.

PECSENYE ÉVA

Kádár Tibor veszprémi kiállításának megnyitója

„De hogy kerültünk egy Goethe-versből az Andrassy úti platánok alá” – kérdezte egyszer ezekkel vagy majdnem ezekkel a szavakkal egy költő, aki ma itt van közöttünk; s mivel Goethe fogalmazta volt meg, hogy a Sok kerete az Egy, most ővele kérdezzük: Kádár Tibor vajon melyik állomására érkezett annak az utazásnak, amely a Soktól az Egy fele tart, afele a keret fele, amelybe úgy fér bele a világ, mint ahogy a tibetiek sze-